

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-02-21

HSN 1201-0121

Handläggare:
Helena Öhman

Svar på skrivelse från Birgitta Sevefjord (V) om användningen av spirometri vid vårdcentraler i länet

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Birgitta Sevefjord (V) att förvaltningen ska redovisa användningen av spirometri på vårdcentralerna i Alby, Rinkeby och Jordbro samt ta fram en åtgärdsplan för att öka användningen av spirometri.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-02-21
Skrivelse från Birgitta Sevefjord (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Spirometri är en undersökning av patientens lungkapacitet och genomförs ofta som en del i utredning och uppföljning av insatta behandlingsinsatser vid astma och KOL. I Regelboken för husläkarverksamhet anges att vårdgivaren ska kunna utföra spirometriundersökningar. Vidare anges att när spirometriundersökning utförs av sjuksköterska så utgår en extra ersättning utöver besöksersättningen. Detta innebär att förvaltningen med utgångspunkt från data som inrapporteras från husläkarmottagningarna endast kan följa spirometri som utförts av sjuksköterskor. Med anledning av skrivelsen har förvaltningen tagit kontakt med vårdcentralerna i Alby, Rinkeby och Jordbro.

Under 2011 utförde Alby vårdcentral (SLSO) 29 spirometrier. Orsaken till det låga antalet spirometrier är att den ansvariga sjuksköterskan avslutade sin tjänst under året. Enligt verksamhetschefen för Alby vårdcentral kommer en sjuksköterska med kompetens att utföra spirometri inom kort påbörja sin tjänstgöring vid vårdcentralen. Under den period som Alby

vårdcentral har saknat personal med kompetens att utföra spirometrier har man remitterat patienterna till annan mottagning.

Jordbro vårdcentral har under 2011 endast utfört sex spirometrier. Orsaken till det låga antalet är att man på grund av sjukskrivning har saknat sjuksköterska med kompetens att utföra spirometri. Patienter som under tiden haft behov av spirometri har remitterats till annan mottagning. Sjuksköterskan är nu åter i arbete, vilket innebär att man nu genomför spirometrier på mottagningen.

I Rinkeby har Aleris vårdcentral Järva under 2011 registrerat 42 spirometrier utförda av sjuksköterska. Enligt verksamhetschefen utför även läkare på vårdcentralen spirometrier, uppskattningsvis cirka 15 undersökningar per månad. Under 2012 kommer Aleris vårdcentral Järva att genomföra en särskild satsning på hälsofrämjande åtgärder och mottagningens bedömning är att man då kommer att identifiera fler patienter i riskgruppen för astma och KOL, vilket sannolikt kommer att öka antalet utförda spirometrier.

Rinkeby vårdcentral (SLSO) har under 2011 inte utfört någon spirometri på grund av att sjuksköterskan med kompetens att utföra spirometri har gått i pension och att spirometriutrustningen har varit ur funktion. Patienter som under tiden varit i behov av spirometri har fått utföra undersökningen på en annan mottagning. Efter förvaltningens kontakt med mottagningen har den nyutbildade verksamhetschefen meddelat att man omgående kommer skicka en sjuksköterska på utbildning samt införskaffa ny spirometriutrustning till vårdcentralen.

Således kan konstateras att Alby vårdcentral, Jordbro vårdcentral samt Rinkeby vårdcentral inte har fullföljt sitt åtagande att utföra spirometri enligt det avtal som har tecknats med landstinget. Patienter i behov av spirometri har remitterats till andra mottagningar och på så sätt fått vårdbehovet tillgodosett. Emellertid är det trots detta inte acceptabelt att vårdcentralerna under lång tid brustit i sin följsamhet mot avtalskravet på grund av man saknat person med kompetens att utföra undersökningen eller fel på spirometriutrustningen.

Förvaltningen kommer att skriftligen anmana vårdcentralerna att vidta åtgärder för att säkerställa att man har kompetens och resurser att utföra spirometri enligt gällande avtalskrav. Den skriftliga anmaningen kommer också att skickas för kännedom till SLSO- ledningen. Förvaltningen kommer att påtala att man ser särskilt allvarligt på situationen vid Rinkeby

vårdcentral där man först efter det att man kontaktades av förvaltningen vidtog åtgärder och till det kommer också att man inte har åtgärdat spirometriutrustningen som var ur funktion. Utöver den skriftliga anmaningen kommer förvaltningen att bevaka att spirometrier återupptas på de nämnda vårdcentralerna.

Inrapporterade spirometriundersökningar kommer att ingå som del i den löpande månadsvisa uppföljningen som görs av samtliga husläkarmottagningar i länet och därmed ökar förvaltningens förutsättningar att tidigt identifiera mottagningar som inte uppfyller avtalskravet.

Förvaltningen kommer under året att utöka och utveckla uppföljningsformen oanmälda platsbesök. Kontroll av kompetens och utrustning gällande spirometrier kommer att ingå som en del av dessa uppföljningar.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

Skrivelse av Birgitta Sevefjord (V) om användningen av spirometri vid vårdcentraler i länet.

KOL är en kronisk sjukdom som ökar, främst bland kvinnor. Det är även en sjukdom som är mycket plågsam om den inte behandlas i tid. Om rätt åtgärder sätts in i tid finns däremot goda möjligheter att leva ett gott liv.

Spirometri är en effektiv och lättillgänglig metod att screena KOL, och med god evidens. Stockholms läns landsting har som mål att öka andelen personer som undersöks med spirometri. Trots det så används spirometri försvinnande sällan ute på vårdcentralerna. I Alby, Rinkeby och Jordbro – områden med många rökare, används inte spirometri alls.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås därför besluta

- att* uppdra till förvaltningen att återkomma med en redovisning av användningen av spirometri på vårdcentralerna.
- att* förvaltningen även återkommer med en åtgärdsplan för att öka användningen av spirometri.

Birgitta Sevefjord
Vänsterpartiet